BIJBELSTUDIE

She Rises to serve

november 2026

Discipelschap

"HIERDOOR ZULLEN ALLEN INZIEN DAT U MIJN DISCIPELEN BENT: ALS U LIEFDE ONDER ELKAAR HEBT."

JOHANNES 13:35 (HSO)

Leestekst: Johannes 13: 31-38 *Kerntekst: Johannes 13:35*

Discipelschap: herkenbaar door liefde

Discipelschap is een woord dat we vaak horen in de kerk. We denken dan aan bijbellezen, gebed, geloofsgroei of het volgen van Jezus in ons dagelijks leven. Dat hoort er allemaal bij. Jezus laat in dit gedeelte zien, dat het hart van discipelschap toch echt "liefde" is.

Deze woorden worden uitgesproken in een bijzonder en aangrijpend moment. Jezus bevindt Zich met Zijn discipelen in de bovenzaal. Ze hebben samen het Pascha gevierd. Jezus heeft de voeten van Zijn discipelen gewassen. Hij heeft Judas aangewezen als degene die Hem zal verraden, vervolgens verlaat Judas de ruimte om zijn verraad uit te voeren.

Het is op dat moment, terwijl de schaduw van het kruis over alles heen valt, dat Jezus Zijn discipelen voorbereidt op wat komen gaat. Hij geeft ze geen afvinklijst mee, ook geen uitgebreide strategie of waarschuwing over de vervolging die komen gaat. Nee, Jezus spreekt over liefde.

Het eerste wat opvalt in dit gedeelte is dat Jezus ineens begint over heerlijkheid.
"NU IS DE ZOON DES MENSEN VERHEERLIJKT, EN GOD IS IN HEM VERHEERLIJKT." (VERS 31)
Dat klinkt vreemd. Vanuit menselijk perspectief staat Jezus namelijk aan de vooravond van Zijn grootste lijden. Hij zal worden verraden, gevangengenomen, bespot, gegeseld en gekruisigd. Toch noemt Jezus dit moment geen nederlaag maar verheerlijking.

Waarom? Omdat juist in Zijn lijden zichtbaar wordt wie God werkelijk is. Aan het kruis zien we Gods rechtvaardigheid én Zijn liefde. De heiligheid en genade van God wordt zichtbaar in Jezus. Voor de discipelen moet dit lastige kost geweest zijn. Zij verwachten nog steeds een Messias die zal regeren. Jezus spreekt echter over een weg van overgave en opoffering.

Dat is een belangrijke les voor discipelschap. Wij verbinden succes vaak aan zichtbare resultaten. Jezus verbindt heerlijkheid aan gehoorzaamheid aan de wil van de Vader. Een discipel volgt Jezus niet alleen in de momenten van overwinning, maar ook in de momenten van overgave, van verdrukking, van pijn.

Een afscheid dat dichtbij komt

Dan zegt Jezus:

"LIEVE KINDEREN, NOG EEN KORTE TIJD BEN IK BIJ U." (VERS 33)

Het woord dat hier gebruikt wordt ademt warmte en tederheid. Jezus spreekt niet als een verre leider, maar als een liefdevolle Meester die weet dat Zijn leerlingen Hem straks zullen missen. Drie jaar hebben zij samen geleefd. Ze hebben wonderen gezien. Ze hebben onderwijs ontvangen. Ze hebben gezien hoe Jezus zieken genas, stormen stilde en doden opwekte.

Nu komt er een verandering. De fysieke aanwezigheid van Jezus zal verdwijnen. Dat vooruitzicht maakt de discipelen ongerust. Wat moeten ze straks zonder Hem? Hoe moet het verder? In de hoofdstukken die volgen geeft Jezus antwoord op die vragen. Hij zal spreken over de Heilige Geest. Over verbonden blijven met Hem als de rank aan de wijnstok. Over gebed. Over vervolging. Over vrede. Deze woorden uit Johannes 13 vormen eigenlijk het begin van een lang afscheidsprogramma waarin Jezus Zijn discipelen voorbereidt op de periode na Zijn Hemelvaart.

Een nieuw gebod

Midden in die situatie klinkt een opdracht.

"EEN NIEUW GEBOD GEEF IK U, NAMELIJK DAT U ELKAAR LIEFHEBT." (VERS 34)

Op het eerste gezicht lijkt dit niet nieuw. In Leviticus 19:18 werd Gods volk al opgeroepen de naaste lief te hebben. Wat is er dan nieuw? Jezus zegt: "Zoals Ik u liefgehad heb, moet u ook elkaar liefhebben." Dat verandert alles. De vraag is niet langer: hoeveel liefde vind ik dat iemand verdient? De vraag wordt: hoe heeft Jezus mij liefgehad? En hoe heeft Hij hen liefgehad? Hij corrigeerde hun fouten, dulde de zwakheden en bleef trouw. De Heere diende en vergaf hen. Hij gaf uiteindelijk Zijn leven voor hen.
Dat is de standaard die Jezus neerlegt: discipelschap is daarom veel meer dan kennis vergaren. Het is leren liefhebben zoals Christus liefheeft.

***L*iLlefde als herkenningsteken**

Dan volgt misschien wel een van de meest bekende uitspraken uit dit hoofdstuk.

"HIERDOOR ZULLEN ALLEN INZIEN DAT U MIJN DISCIPELEN BENT: ALS U LIEFDE ONDER ELKAAR HEBT." (VERS 35)

Jezus noemt hier het kenmerk van een discipel. Hij noemt opvallende genoeg geen kenmerken als leiderschap, kennis of invloed. Jezus noemt enkel liefde. Liefde maakt zichtbaar dat iemand werkelijk dicht bij Jezus leeft. Mensen kunnen mooie woorden spreken, maar toch hard zijn voor anderen. Ze kunnen veel bijbelkennis hebben en toch niet vergevingsgezind. Ze kunnen actief zijn in de kerk en toch liefdeloos handelen. Jezus zegt dat de wereld Zijn aanwezigheid zal herkennen aan de liefde tussen Zijn volgelingen. Dat maakt deze tekst ook confronterend.

Als mensen naar ons kijken, zien zij dan iets van Jezus? Worden onze relaties gekenmerkt door genade, vergeving, geduld en trouw? Juist daar wordt discipelschap zichtbaar.
Terwijl Jezus spreekt over Zijn vertrek, blijft Petrus hangen bij één vraag.
"HEERE, WAAR GAAT U HEEN?" (VERS 36)

Dat is begrijpelijk. Petrus houdt van Jezus en hij kan zich geen leven zonder Hem voorstellen. Wanneer Jezus antwoordt dat Petrus Hem nu niet kan volgen, reageert hij gepassioneerd:
"HEERE, WAAROM KAN IK U NU NIET VOLGEN? MIJN LEVEN ZAL IK VOOR U GEVEN."
(VERS 37)

We herkennen Petrus misschien wel. Hij is enthousiast, toegewijd en hij bedoelt het oprecht. Toch kent Jezus het hart van Petrus beter dan hijzelf en er volgt een pijnlijke voorspelling.

"DE HAAN ZAL NIET KRAAIEN, VOORDAT U MIJ DRIEMAAL VERLOOCHEND ZULT HEBBEN."
(VERS 38)

Petrus denkt dat hij klaar is voor de strijd. Jezus weet dat hij nog moet leren vertrouwen op genade. Dat is een les die veel discipelen moeten leren. We denken soms dat trouw aan Jezus vooral afhangt van onze inzet, onze discipline of onze geestelijke kracht. Petrus dacht hetzelfde, maar enkele uren later zal hij bezwijken onder de druk van angst. Drie keer zal hij ontkennen dat hij Jezus kent.

Wat een contrast. Eerst: "*Mijn leven zal ik voor U geven.*" Later: "*Ik ken Hem niet.*"
Wanneer we vooruitkijken in het evangelie zien we dat Petrus inderdaad valt, maar we zien ook dat Jezus hem niet loslaat. Na de opstanding ontmoet Jezus hem opnieuw aan het Meer van Galilea. Daar stelt Hij drie keer dezelfde vraag: "Heb je Mij lief?" Voor elke verloochening komt als het ware een herstel. De discipelen zullen ontdekken dat zij niet uit eigen kracht hoeven te leven. God Zelf zal hen toerusten.

Waaraan is te zien dat wij discipelen van Jezus zijn?
Jezus geeft Zelf het antwoord: dat is te zien aan hoe wij liefhebben. Niet aan wat we weten, presteren of zeggen. Dat betekent dat discipelschap zichtbaar wordt in gewone situaties. Heel praktisch betekent bijvoorbeeld dat we vergeven als we gekwetst zijn, dienen zonder erkenning, elkaar dragen in moeilijke tijden Dat soort liefde komt niet vanzelf, maar komt voort uit een leven dicht bij Jezus. Net als Petrus zijn wij niet perfect. We falen. We struikelen. We schieten tekort.Maar Jezus roept geen perfecte mensen.
Hij roept mensen die bereid zijn Hem te volgen en zich door Zijn liefde te laten vormen.

Gebed

Heere Jezus,
Dank U dat U ons hebt liefgehad met een volmaakte liefde.
Dank U dat U ons niet beoordeelt op onze prestaties,
maar ons uitnodigt om dicht bij U te leven.

Leer ons lief te hebben zoals U hebt liefgehad. Geef ons
een hart vol genade, geduld en ontferming.

Bewaar ons voor zelfvertrouwen zoals Petrus had en leer ons
dagelijks afhankelijk te zijn van U. Laat mensen aan ons
leven zien dat wij Uw discipelen zijn.
Amen.

Reflectievragen

1. Waarom denk je dat Jezus juist op dit moment over liefde spreekt?

2. Wat maakt dit gebod nieuw volgens jou?

3. Welke kenmerken van Jezus' liefde spreken jou het meest aan?

4. Waarom is liefde volgens Jezus het belangrijkste herkenningsteken van een discipel?

5. Herken je iets van Petrus in je eigen leven?

6.Wanneer vertrouw jij op je eigen kracht in plaats van op Gods genade?

7.Hoe kun jij deze week concreet liefde tonen aan iemand in je omgeving?

8.Wat wil God jou door deze tekst leren over discipelschap?